

Til DVS' Medlemmer

MEDDELELSE NR. 2018 – 7

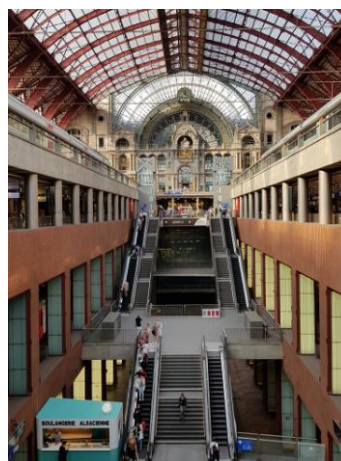
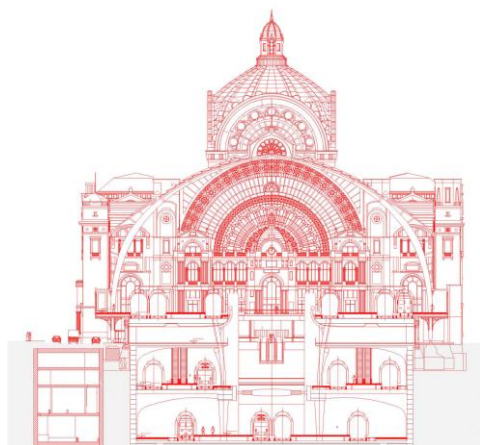
1. Studieturen til Belgien 23.-26. august

Der var 16 deltagere i turen (medlemmer og pårørende).

23. august (torsdag):

Vi landede torsdag ved 14-tiden i Bruxelles lufthavn, hvor vi blev mødt af vores guide, professor Philippe van Bogaert. Han havde efter sin pensionering gennemført en guideuddannelse, så han havde et stort kendskab til belgisk historie, kultur og arkitektur. Vi havde en bus til rådighed under (næsten) hele turen, og så snart alle havde fået udleveret deres bagage, kørte vi til vores hotel (Ibis) i Antwerpen.

På hotellet var der et kort møde, hvor programmet for turen blev gennemgået. Derefter var der tid til lidt sight-seeing inden aftensmaden. Vi spadserede bl.a. gennem nogle af de små gader, hvor en stor del af verdens diamanthandel foregår. Ikke så underligt, at der var både politi og militær synligt til stede. Derefter gik vi gennem Antwerpens hovedbanegård – en imponerende bygning opført omkring år 1900. Den blev beskadiget af V-2 bomber under 2. verdenskrig, men skaderne blev repareret. Banegården blev ombygget i 1998-2007 og herunder udvidet med 4 gennemgående spor i tunneler 18 m under gadeniveau, således at der nu kører tog i 3 niveauer.

Fra banegården kørte vi med sporvogn til kvarteret omkring katedralen, hvor vi på Brasserie Appelmans spiste en traditionel belgisk oksekødsgrøde og havde lejlighed til at smage på noget af det gode belgiske øl. Så gik turen tilbage til hotellet.

24. august (fredag):

Om formiddagen besøgte vi to arbejdspladser langs Albertkanalen (Vlaamse Waterweg) ca. 40 km øst for Antwerpen. Man har påbegyndt en udvidelse af kanalen, som indebærer, at de eksisterende broer over kanalen skal erstattes af nye broer med større frihøjde. Desuden forøges kanalens bredde under de nye broer. Udvidelsen gør det muligt at sejle med containere i tre etager (mod hidtil kun to) under broerne, og derved øges kanalens kapacitet betydeligt. Projektet er et PPP-projekt (Private-Public Partnership), som er støttet af EU. Første fase omfatter 9 nye (ens) broer, hvoraf de første to er påbegyndt.

Vi besøgte først den nye bro ved Herentals-Lierseweg, hvor projektleder Alexander van Sanden fortalte om projektet og brobyggeriet. Arbejdet skulle gennemføres, så vejtrafikken og sejladsen på kanalen blev berørt så lidt som muligt. Desuden var det et krav, at flest muligt af materialerne og broens dele skulle sejles til arbejdsstedet.

Fremgangsmåden ved Herentals var følgende:

- Først opfører man den nye bro på midlertidige understøtninger ved siden af den eksisterende og omlægger vejtrafikken.
- Dernæst fjerner man den gamle bro, udvider kanalen i bredden og støber de endelige understøtninger til den nye bro i den oprindelige vejlinie.
- Til sidst løfter man den nye bro fra dens midlertidige placering og flytter den til sin endelige placering.

Ved Herentals lå den nye og den gamle bro stadig ved siden af hinanden.

På den anden arbejdsplads, som vi besøgte (Geel – Steelen) var man kun i gang med de indledende arbejder. Her havde man valgt først at flytte den eksisterende bro sideværts, således at den nye bro kunne lægges direkte på plads.

På siden <https://www.vejhistorie.dk/arrangementer-2/arrangementer-i-2018/studietur-til-belgien> er der links til beskrivelser af Albertkanal-projektet, og af opførelsen af de to broer, vi besøgte. Der er endvidere links til to korte videoclips, hvor man i hurtig gengivelse kan se noget af det hidtil udførte arbejde, incl. flytning af broerne.

Fredag eftermiddag var der sight-seeing i Antwerpens historiske bydel. Vi var bl.a. nede i den gamle St. Anna fodgængertunnel (åbnet 1933) 31 m under Schelde-floden, hvor den oprindelige rulletrappe af træ var bevaret. Vi besøgte den imponerende katedral og gik gennem snævre, maleriske passager med gamle huse, over Groen Plats med statuen af Rubens, til restauranten De Grootte Witte Arend (Den store, hvide Ørn), hvor vi igen fik en traditionel belgisk oksekødsret. Se fotos på næste side.

25. august (lørdag):

Lørdag morgen checkede vi ud af vores hotel og kørte til Mechelen, hvor Philippe van Bogaert tog os med på en vandretur gennem den historiske bydel. Vi kom forbi Marguentes paladset, rådhuset, den store markedsplads og katedralen. Dernæst langs en af byens kanaler, hvor vi bl.a. passerede en af de ældste broer i Belgien, Grootbrug, fra 1200-tallet. Derefter gik vi gennem Van Beethovenstraat, hvor Beethoven havde boet som ung og videre til Kazerne Dossin, hvorfra de belgiske jøder og romaer under 2. verdenskrig blev transporteret til udryddelseslejrene i jernbanevogne. Vi afsluttede besøget i Mechelen med frokost i bryggeriet "Het Anker".

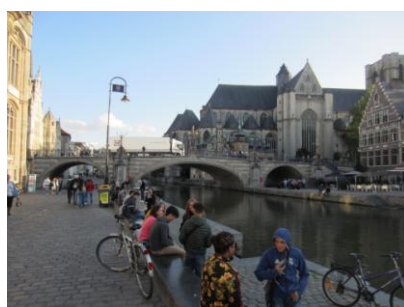

Derefter kørte vi til Ghent, hvor vi om eftermiddagen besøgte firmaet Aelterman, som fremstiller og renoverer broer, sluseporte og andre stålkonstruktioner. Indehaveren af firmaet, Jean-Pierre Aelterman, fortalte om dets aktiviteter, og derefter fulgte han os rundt på virksomheden. Inde i den store fabriks-hal var man i færd med at fremstille den næste bro til Albertkanal-projektet. Når den var færdig, skulle den rulles ud, løftes på en Pram og sejles til det sted, hvor den skulle placeres.

Uden for hallen stod en næsten færdig slusebro – den vejede 1500 tons og var 60 m lang. Også den skulle sejles i samlet stand fra fabrikken til dens endelige placering.

Fra Aelterman kørte vi til vores hotel i Ghent. Efter et kort hvil tog vi med sporvogn til centrum, hvor Philippe van Bogaert guidede os gennem det historiske kvarter med bl.a. katedralen, rådhuset og den moderne Stadshal, en åben multifunktions pavillon, som han selv havde været med til at designe.

Vi spiste på restauranten "De Witte Leeuw" (Den hvide Løve) og oplevede lidt af aftenstemningen på kajen langs Leie-floden, hvor de mange historiske bygninger var illumineret. Vi nåede også lige at kaste et blik på borgen Gravensteen, inden vi tog den (måske) sidste sporvogn tilbage til hotellet.

26. august (søndag):

På turens sidste dag besøgte vi Brügge (Bruges), hvis velbevarede historiske centrum er på UNESCO's liste over verdens kulturarv. Byen rummer mange velbevarede bygninger fra middelalderen, og den er gennemskåret af kanaler, som krydses af mange gamle og nye broer. Byen er også kendt for fremstilling af chokolade, så der var naturligvis også lejlighed til at besøge en chokoladebutik undervejs.

Vi spiste frokost (omelet) på bryggeriet "De Halve Maan" (Halvmånen), men lige pludselig var tiden knap, og vi nåede med nød og næppe vores tog fra banegården i Brügge til Bruxelles Lufthavn, hvor vi sagde farvel til Philippe van Bogaert. Derefter gik turen hjem til Danmark.

Det var en vellykket tur – måske ikke med så megen egentlig vejhistorie, men til gengæld så meget mere om arkitektur, kunst og kultur. Dog var nogle af byvandringerne for lange for ældre og dårligt gående. Og det var interessant at se og høre om brobyggeriet langs Albertkanalen.

Man kan se flere billeder fra turen på siden <https://www.vejhistorie.dk/arrangementer-2/arrangementer-i-2018/studietur-til-belgien>.

2. "The Iron Bridge" d. 12. September

Foredraget, som blev holdt i samarbejde med HITEK, havde samlet ca. 40 deltagere. Den australske professor Miles B. Lewis fortalte om historiske broer af jern og stål, begyndende med den første bro af støbejern, the Coalbrookdale Bridge (Iron Bridge) (1776-79) i England. Broerne af støbejern var buebroer, men i takt med forbedrede materialer (smedejern – senere stål) blev det muligt at konstruere nye brotyper med større spændvidder og længde. Brodele af jern og stål kunne fremstilles centralt og transporteres til det sted, hvor broen skulle bygges. I Europa var især engelske og franske ingeniører foregangsmænd og fremstillede broer, som blev eksporteret til hele verden.

'Wrought and cast iron arch bridge'

C D Young, *A Short Treatise on the System of Wire Fencing, Gates, etc., as manufactured by Charles D. Young & Company (C D Young & Co, Glasgow 1850), pl 34 fig 2.*

Foredraget var ledsaget af mange billeder af eksempler på karakteristiske brotyper og konstruktionsdetaljer. Det sluttede med en omtale af transportable broer, herunder broer til militært brug.

Hovedindholdet af Miles Lewis' foredrag samt et udvalg af hans billedmateriale kan ses på selskabets hjemmeside: <https://www.vejhistorie.dk/arrangementer-2/arrangementer-i-2018/the-iron-bridge>.

3. "Da Christian d. 3 forsøgte at styre vejtrafikken" d. 19. september

Foredraget var et HITEK-arrangement, som havde samlet ca. 100 deltagere. Selskabets næstformand Jørgen Burchardt fortalte om udvalgte emner fra sin bog "Gods på vej. Vejtransportens Danmarkshistorie". Han indledte med nogle betragtninger over spørgsmålet "Kan vi lære af tidligere tiders teknologiske udvikling?". Svaret var ja – men hvis en opdagelse eller opfindelse skal være levedygtig, må den finde sted på det rette tidspunkt til at kunne udnyttes i praksis.

Jørgen Burchardt fortalte derefter om Christian d. 3.'s mislykkede forsøg på at få danskerne til at ændre sporvidden på deres køretøjer, så den blev den samme som på kongens importerede karosse fra Frankrig.

Næste emne var opfindelsen og udviklingen af ballondækket, som var forudsætningen for, at man kunne udvikle biler med større komfort, til højere hastigheder og med større lasteevne – hvad der igen stillede større krav til vejene.

Efter pausen handlede det om mælketankvognens betydning for mejerisektoren. I "gamle dage" transporterede man mælken i junder og på hestevogn fra leverandørerne til mange små mejerier. Da mælketankvognene kom frem i slutningen af 1970'erne, kunne man samle ind fra et større geografisk område, og mange af de små mejerier forsvandt. Den sidste del af foredraget handlede om FDB's (senere COOP's) distributionssystemer, som ændrede sig i takt med transportmidlernes – især lastbilernes – stigende kapacitet.

4. Nyt om www.vejhistorie.dk

Selskabets hjemmeside er flyttet til en anden og hurtigere server hos vores internetudbyder, og der er samtidig knyttet et såkaldt SSL-certifikat til domænet. Læs mere her: <https://www.vejhistorie.dk/index/nyt-paa-siden#Strukturaendringer>. Der er dele af hjemmesiden, som ikke virker tilstrækkeligt hurtigt. Det drejer sig især om siden <https://www.vejhistorie.dk/sten-langs-vore-veje/kort-danske-milesten>. Webmaster arbejder på at forbedre svartiderne.

Venlig hilsen

Per Winther
Webmaster for www.vejhistorie.dk

Dansk Vejhistorisk Selskab c/o Vejdirektoratet, Havnegade 27, 1022 København K.
E-mail: dvs@vejhistorie.dk Web: www.vejhistorie.dk